

Van: nieuwsbrief@fwo.be
Verzonden: donderdag 27 maart 2014 17:37
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: FWO nieuwsbrief

Nieuwsbrief 26 | 27 maart 2014

[Webversie](#) |

[English version](#) |

01 Editio

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en uitdagingen voor de toekomst

2014 wordt een belangrijk jaar voor Europa, voor België, voor Vlaanderen. De verkiezingen op drie niveaus die er op 25 mei aankomen, beloven niet alleen spannend, maar ook zeer belangrijk te worden voor de weg die we de volgende jaren zullen opgaan.

Ook het FWO is zich bewust van het belang van deze verkiezingen en publiceerde net voor de zomer vorig jaar een uitgebreid **memorandum** met een aantal zeer concrete aanbevelingen naar de verschillende politieke partijen toe. Aan de vooravond van de verkiezingsdag, breng ik een aantal krachtlijnen uit het memorandum nog graag even onder de aandacht.

Het belang van kennisgrensverleggend onderzoek voor het bestendigen van de welvaart en het welzijn van de maatschappij is overduidelijk. Belangrijke leiders, o.m. President Obama, Commissievoorzitter Barroso, Europees President Van Rompaey en zovele andere politici hebben meermaals gewezen op de noodzaak van het blijvend ondersteunen van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek als basis voor verdere economische ontwikkeling en innovatie.

Ook het FWO blijft deze boodschap constant herhalen en zeker nu. In tijden van budgettaire krapte, wordt er immers al te vaak gekeken naar korte termijnwinsten en het iets langere perspectief wordt te snel naar de achtergrond geduwd. Het FWO benadrukt dan ook met klem dat het blijven investeren in O&O en het uitstippelen van een groeipad hiervoor cruciaal is, wil Vlaanderen ook naar de toekomst toe een internationale rol van betekenis blijven spelen in de uiterst competitieve wereld van onderzoek en innovatie. Een evenwicht in overheidsinvesteringen tussen het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek enerzijds en het toegepast onderzoek anderzijds is hierbij essentieel.

Een belangrijke drijvende kracht achter de Vlaamse kennismaatschappij is de groeiende groep van doctoraatsstudenten en gedoctoreerden. Voor hen is het belangrijk dat het FWO, maar ook andere spelers binnen en buiten de academische wereld, er in slagen om aan deze groep van jonge toptalenten alle mogelijkheden te bieden om zich optimaal te ontplooien. Blijven investeren in de volledige onderzoeksloopbaan is dan ook primordiaal om deze groep van onderzoekers gemotiveerd te houden en hen nadien ook reële kansen te bieden op de arbeidsmarkt buiten de academie.

Een laatste krachtlijn die ik hier op de voorgrond wil plaatsen, is het blijvend inzetten op internationalisering van het wetenschappelijk onderzoek en het stimuleren van internationale mobiliteit voor (jonge) onderzoekers. Het FWO heeft de voorbije jaren een groot aantal extra initiatieven genomen en programma's ontwikkeld om aan de groeiende nood van internationalisering tegemoet te komen. De sterke positie die Vlaamse onderzoekers momenteel in veel gebieden bekleden is net terug te brengen tot de open blik op de wereld, waarmee er in Vlaanderen aan onderzoek wordt gedaan. Het FWO wil hier de volgende jaren nog een aantal belangrijke stappen zetten en vraagt ook hiervoor de hulp van de politici om deze acties blijvend te ondersteunen.

In het FWO-memorandum kan u nog meer krachtlijnen lezen. De integrale tekst van het memorandum is te raadplegen op de FWO-website.

02 In de kijker

Nieuwe oproep FWO-Excellentieprijsen

De prestigieuze Excellentieprijsen, ook wel de Belgische Nobelprijzen genoemd, worden om de vijf jaar door het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO) uitgereikt aan vijf eminente onderzoekers uit de Vlaamse onderzoeksgemeenschap ter bekroning van hun loopbaan. De prijzen bevinden zich in de vijf verschillende onderzoeksgebieden:

- de Prijzen Doctor A. De Leeuw-Damry-Bourlart met één prijs voor de exacte en één voor de toegepaste wetenschappen,
- de Prijs Ernest-John Solvay voor de taal-, cultuur-, maatschappij- en gedragswetenschappen,
- de Prijzen Joseph Maisin met één prijs voor de fundamenteel biomedische wetenschappen en één voor de klinisch biomedische wetenschappen.

De prijzen bedragen elk €100.000 en zijn bestemd voor onderzoekers van de Vlaamse Gemeenschap. Het volledige reglement kan u [hier](#) terugvinden.

Kandidaten voor de Excellentieprijsen moeten voorgedragen worden door een hoog gekwalificeerde onderzoeker en dient te gebeuren via het formulier van de Excellentieprijsen die op de website kan gedownload worden. De kandidaturen dienen digitaal naar prijzen@fwo.be gestuurd te worden en dit uiterlijk op 3 november 2014. De prijsuitreiking zal in het najaar 2015 plaatsvinden.

Aantal aanvragen blijft stijgen

Begin februari 2014 werd de indienperiode voor mandaataanvragen afgesloten. Op dit ogenblik verwerkt de FWO-administratie alle aanvragen om ze klaar te maken voor evaluatie door de FWO-Expertpanels.

Net als de voorbije jaren valt er ook dit jaar weer een aanzienlijke stijging van het aantal aanvragen op te tekenen. Het aantal aspirantaanvragen is met 3,5% gestegen naar een totaal van 985. Bij de postdoctorale onderzoekers was de stijging nog sterker met 4,15% tot een totaal van 677 nieuwe aanvragen. Deze stijging heeft meteen ook repercussies op de slaagkansen die deze ronde kunnen aangeboden worden aan de aanvragers. Voor aspiranten is het slaagcijfer gezakt tot 21,7% en voor postdoctorale mandaataanvragen tot 24,6%.

Het FWO is verheugd te melden dat het aantal inbreuken op de richtlijnen rond de peer review zeer sterk is gedaald en dat er nog amper aanvragen onontvankelijk werden verklaard om die reden.

ESOF Travel Grants

Van 21 tot 26 juni 2014 vindt in Kopenhagen het tweejaarlijkse Euroscience Open Forum ESOF plaats. ESOF slaagt er telkens in om journalisten, jonge en doorwinterde onderzoekers, beleidsmakers en politici en het grote publiek samen te brengen. ESOF heeft, net als voor de voorbije edities, een speciaal carrièreprogramma en biedt jonge (predoc en postdoc) onderzoekers een unieke gelegenheid om kennis te maken met internationaal toonaangevende onderzoekers binnen en buiten hun gebied.

Het FWO stuurt een groep jonge onderzoekers naar ESOF 2014 in Kopenhagen. Het vertrek staat gepland voor 21 juni en de terugkomst voor 24 juni. [Meer informatie op onze website.](#)

03 Genoteerd

FWO-jaarboek 2013

In zijn jaarboek 2013 geeft het FWO het woord aan een aantal onderzoekers om hun visie te geven op de publicatiedruk waar elke onderzoeker mee geconfronteerd wordt. Tina Kyndt en Violet Soen van de Jonge Academie, een denktank van een 40-tal jonge, gepassioneerde onderzoekers die kritisch nadenken over de rol van de universiteit in de toekomst, vertolken de visie van de Jonge Academie. Ook wetenschapsfilosoof Jean Paul Van Bendegem en biomedicus Anne-Marie Van der Linden buigen zich over de tentakels van het fenomeen. Prof. Anne De Paepe en dr.ir. Elisabeth Monard tenslotte kijken van achter de coulissen van Vlaanderens belangrijkste financieringskanaal voor basisonderzoek naar wat er zich onder de waterlijn afspeelt.

Verder kan u in het jaarboek een overzicht van alle financieringskanalen en cijfergegevens van het FWO terugvinden. Binnenkort kan u het jaarboek raadplegen op

onze website en mag u een gedrukt exemplaar in de bus verwachten.

Voorlopig laatste oproep Pegasusprogramma

Begin maart werd de voorlopig laatste oproep voor Pegasus-mandaten geopend. Pegasus is een programma van het FWO in samenwerking met Marie Curie van de Europese Commissie. Het richt zich op postdoctorale onderzoekers van alle disciplines in het buitenland die een jaar in Vlaanderen onderzoekswerk willen verrichten. Voor deze ronde worden aanvragen verwacht op uiterlijk 2 mei 2014 om 17u. Geselecteerde kandidaten kunnen starten op 1 januari 2015.

[Alle informatie is terug te vinden op onze website.](#)

Bilaterale samenwerking met Ecuador - nieuwe oproep

Het FWO erkent reeds lang het belang van internationalisering. Internationale samenwerking is namelijk een hefboom voor excellentie en het FWO wenst dit volop verder uit te bouwen. Daarom sluit het FWO met een aantal landen een bilateraal akkoord om gezamenlijke onderzoeksprojecten te financieren. Deze projecten gaan verder dan de klassieke uitwisselingsprojecten, want ook personeel kan met deze projecten gefinancierd worden. Eén van de geselecteerde landen is Ecuador. Het FWO bereikte een overeenkomst met het onderzoeksfonds SENESCYT (Secretaría Nacional de Educación Superior, Ciencia, Tecnología e Innovación) voor het financieren van nieuwe onderzoeksprojecten in diverse domeinen. In het kader van deze bilaterale overeenkomst opent het FWO eind maart samen met SENESCYT een tweede oproep. Gezamenlijke onderzoeksprojecten met partner uit Ecuador kunnen tot **1 juli 2014** via het FWO E-loket ingediend worden. De resultaten zullen bekend gemaakt worden in december 2014 en de tweejarige projecten kunnen van start gaan op 1 januari 2015.

[Lees hier de volledige reglementering](#)

04 Internationaal genoteerd

FWO-ers halen ERC-beurzen binnen

Op 14 januari 2014 heeft de European Research Council de laureaten van de prestigieuze Consolidator Grants bekend gemaakt. Onder de 312 laureaten bevinden zich ook 13 onderzoekers van Vlaamse onderzoeksinstituten, de meesten met een FWO-achtergrond.

De Vlaamse laureaten van de ERC Consolidator Grants zijn:

- Jan Beyers - UAntwerpen
- Nico Callewaert – VIB/UGent
- Laurens Cherchye – KU Leuven
- Jan Cools – VIB/KU Leuven

- Nicolas Fernando de Warren – KU Leuven
- Thomas Hertog – KU Leuven
- Liesbet Lagae – IMEC
- Diether Lambrechts – VIB/KU Leuven
- Riccardo Raabe – KU Leuven
- Peter Schelkens – VUB
- Joris Thybaut – UGent
- Stefaan Vaes – KU Leuven
- Kris Verheyen – UGent

Bij een andere ERC-competitie, Proof of Concept, konden FWO-ers Christophe Detavernier (UGent) en Jan Ramon (KU Leuven) een beurs in de wacht slepen. De ERC Proof of Concept geeft onderzoekers die reeds een ERC Grant hebben, de kans om een brug te slaan tussen hun onderzoek en de eerste fase van een innovatie. In totaal werden er 67 projecten gefinancierd.

Zwitserlands status als derde land bevestigd

Naar aanleiding van de uitslag van het Zwitsers referendum over immigratie, kondigde de Europese Commissie op 10 februari aan dat de onderhandelingen om Zwitserland als geassocieerd land op te nemen in Horizon 2020 en het hoger onderwijsprogramma Erasmus+ zijn stopgezet.

Voor de oproepen in 2014 betekent dit dat de deelname van Zwitserse entiteiten overeen zal stemmen met de richtlijnen van Horizon 2020 voor deelname van entiteiten uit derde landen. Het Zwitserse State Secretariat for Education, Research and Innovation blijft echter mikken op volledige associatie vóór de ondertekening van de eerste Grant Agreements in de herfst van 2014.

De Zwitserse National Science Foundation (SNSF) heeft als tussentijdse maatregel een eigen programma opgestart dat zowel qua scope, deadlines als financieringsniveau een kopie is van de ERC Starting Grants en Consolidator Grants. Dit programma moet onderzoekers uit eigen land en buitenlandse onderzoekers die van plan waren een ERC Grant aan te vragen met een Zwitserse gastinstelling in staat stellen op het hoogste niveau mee te blijven spelen.

- Meer informatie
- Adoption of the initiative against mass immigration and its impact for Switzerland
- SNSF opvangbeurzen
- Implicaties voor MSCA aanvragen

COST infodag 2014

Op 14 maart 2014 vond de Belgische COST-informatiedag plaats, in samenwerking met het FWO. De infodag werd georganiseerd om onderzoekers te ondersteunen bij hun aanvraag voor een nieuwe COST-actie.

De presentaties van de infodag kan u [hier](#) raadplegen.

FWO – thematische infosessies Horizon 2020

Op 11 december 2013 werden de eerste oproepen van het nieuwe Europese kaderprogramma voor onderzoek en innovatie "Horizon 2020" gepubliceerd. Om alle stakeholders terdege voor te bereiden en te informeren over de modaliteiten van dit nieuwe programma, heeft het FWO in haar hoedanigheid van National Contact Point enkele thematische infosessies georganiseerd die op veel belangstelling konden rekenen.

De presentaties van deze infosessies kan u hier raadplegen:

- Social Sciences and Humanities infosessie – 16 januari 2014
- European Research Council infosessie – 22 januari 2014
- Future and Emerging Technologies infosessie – 22 januari 2014
- Marie Skłodowska Curie Actions infosessie – 12 februari 2014

Toekomstige infosessies:

- Marie Skłodowska Curie Actions infodag voor kmo's en bedrijven, 30 april 2014, Brussel
- Netwerkingsevent voor Horizon2020 programma "Science with and for Society", 14 mei 2014, Brussel
- Bezoek aan de JRC-site IRMM in Geel (begin juni)

Deadline FETFLAG-2014 oproep uitgesteld tot 10 juni 2014

De deadlines voor de twee FETFLAG oproepen over de Framework Partnership Agreement en de Policy Environment for FET Flagships werden uitgesteld tot 10 juni 2014. Dat liet de verantwoordelijke Directeur-Generaal weten via het [Participant Portal](#).

05 Over de grenzen

Openstaande European Research Area Networks

ERA-NET is het instrument binnen het Europese Kaderprogramma om financierende organisaties in de verschillende deelstaten samen onderzoeksoproepen te laten lanceren, evalueren en financieren. Momenteel staan volgende open:

- NEURON, voor neurologisch onderzoek: indiendatum op 10 maart 2014;
- ERA-CAPS, voor plantkundig onderzoek: op 14 maart 2014;

- Ondertussen bekijkt het FWO voor welke nieuwe thema's het in de nabije toekomst zal participeren. Het instrument is onder Horizon2020 licht gewijzigd tot **COFUND ERA-NET**. Het meest essentiële verschil met de situatie voorheen bestaat erin dat nu elk netwerk zich in eerste instantie zal richten op de organisatie van één joint call, die tot één derde kan gefinancierd worden door de Europese Commissie.

SCIENCE
EUROPE
Shaping the future of research

Daarin roepen ze hun collega's in deze domeinen op om volop gebruik te maken van de mogelijkheden die het nieuwe Europese Kaderprogramma Horizon2020 biedt voor de sociale en humane wetenschappen. Los van een Challenge 6 over Inclusive, Innovative and Reflective Societies zal er immers ook in het kader van alle andere societal challenges van Horizon2020 ruimte zijn voor sociaal- en humaan-wetenschappelijke benaderingen.

Bovendien blijft de European Research Council (ERC) zoals voorheen het orgaan van de EU waar aanvragen voor fundamenteel onderzoek uit alle domeinen welkom zijn. Ook hiervoor doen de twee comités van Science Europe een warme oproep om het aandeel van iets meer dan een vijfde van de aanvragen uit de sociale en humane wetenschappen de hoogte in te drijven.

Open oproepen Joint Programming Initiatives (JPI)

Voortaan financiert het FWO enkel nog extra ondersteuning (top-up') voor lopende FWO-projecten die op zinvolle wijze kunnen geïntegreerd worden in een Europees consortium. Dit principe werd reeds toegepast in de oproep voor de JPI's JPND, Climate, HLDHL en AMR. De openstaande oproepen binnen JPI zijn:

- **A Healthy Diet for a Healthy Life (HDHL):**
 - één voor het thema 'European Nutrition phenotype data sharing initiative' (ENPADASI): indiendatum op 31 maart 2014;
 - de andere voor 'Biomarkers for nutritional/health claims': indiendatum op 25 april 2014.

06 In de pers

Het FWO in de pers

- 17 december: Interview met mevr. Monard (Klara)
- 17 december: Englert ontmoet wetenschappers op Kennismakers (Terzake VRT)
- 17 december Kennismakers verwelkomt Englert in Gent (AVS)
- 17 december: Fonds Wetenschappelijk Onderzoek steunt 3000 bezoekers in 2013 (skynet.be)
- 18 december: FWO viert 85ste verjaardag met koning en nobelprijswinnaar (skynet.be)
- 17 december: François Englert als held onthaald (VTM Nieuws)
- 18 december: François Englert als held onthaald (demorgen.be)
- 18 december: François Englert als held onthaald (hln.be)
- 18 december: François Englert als held onthaald (bvl.be)
- 18 december: François Englert als held onthaald (gva.be)
- 18 december: Koning Filip en Nobelprijswinnaar in ICC (Het Laatste Nieuws)
- 18 december: Ingrid Lieten ontmoet François Englert (Het Laatste Nieuws)
- 18 december: François Englert herkent Ingrid Lieten niet (Het Nieuwsblad)
- 18 december: François Englert als held onthaald (seniorennet.be)
- 24 december: Groeien in crisis, dat is pas innovatief (De Morgen en demorgen.be)
- 28 december: Zelfs wetenschappers verstaan mijn uitleg niet (Het Laatste Nieuws)
- 1 februari: 'Alle onderzoekers zijn bang om pispaal te worden' (De Standaard)
- 10 februari: Meer geld nodig voor onderzoek (De Standaard)
- 11 februari: Aantal aanvragen doctoraatsbeurs piekt (De Morgen)
- 14 februari: Hersenen trekken miljoenen aan (De Tijd)
- 24 februari: Vlaanderen moet kennisregio worden maar niet door loon van doctorandi te verlagen (opinieartikel – dewereldmorgen.be)
- 27 februari: Vlaanderen moet meer in innovatie investeren (Trends en Trends.be)
- 10 maart: Survival of the quickest: Inside the science bubble (dwars – UA)
- 11 maart: Advertenties op basis van bankgegevens overschrijden kennisgrens (opinieartikel demorgen.be)
- 11 maart: FWO en Zuid-Afrika trekken 1,2 miljoen uit voor wetenschappelijke samenwerking (Metro)

07 Kalender

Openstaande oproepen

- Pegasus short mandaten: 1 mei 2014
- Bilaterale samenwerking Ecuador: 1 juli 2014

E-nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen

